

1048/02

Bratislava 26. marca 2002

Por.č. 3 /02

S t a n o v i s k o

generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa § 10 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre k trestnej zodpovednosti zamestnávateľov v zmysle § 148a Tr. zák. za neodvedenie tej časti poistného, ktoré platí zamestnávateľ z úhrnu vymeriavacích základov jeho zamestnancov (§ 12 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z.z., § 15 ods. 4 zák. č. 274/1994 Z.z.)

Páchatelom trestného činu neodvedenie dane a poistného podľa § 148a Tr. zák. je platiteľ dane, uvedeného poistného alebo uvedeného príspevku, ktorý nesplní svoju zákonnú povinnosť odvieť tieto platby, resp. ich časti za iného po tom, čo tieto platby zrazil alebo vybral podľa zákona.

Takým subjektom je zamestnávateľ, resp. štatutárny orgán alebo zodpovedný pracovník, ktorý má platby vykonať ako platiteľ tej časti dane poistného alebo príspevku, ktorých uhradenie zákon ukladá zamestnancovi.

O d ô v o d n e n i e

V súvislosti so zavedením novej skutkovej podstaty trestného činu neodvedenie dane a poistného podľa ustanovenia § 148a Tr. zák. (zák. č. 183/1999 Z.z. s účinnosťou od 1. septembra 1999) vyskytli sa aplikačné problémy nastolujúce otázku trestnej zodpovednosti zamestnávateľov za neodvedenie tej časti poistného, ktoré platí zamestnávateľ z úhrnu vymeriavacích základov jeho zamestnancov v zmysle ustanovení § 12 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z.z., § 15 ods. 4 zák. č. 274/1994 Z.z.

Z konštrukcie skutkovej podstaty trestného činu neodvedenie dane a poistného podľa § 148a Tr. zák. vyplýva, že pre trestnosť činu sa vyžaduje zadržanie a neodvedenie takej splatnej dane, poistného alebo príspevku, ktoré páchatel zrazil alebo vybral podľa zákona.

Uvedené znaky skutkovej podstaty musia byť naplnené súčasne.

Za platbu, ktorá sa súčasne odvádza a zráža je možné podľa príslušných zákonných ustanovení označiť len tú časť poistného, ktorú je povinný platiť zamestnávateľ za zamestnanca. Zamestnávateľ platí poistné za zamestnanca tak, že vykoná zrážky poistného, ktoré je povinný platiť zamestnanec z vymeriavacieho základu zamestnanca (§ 16 ods. 1 zák. č. 273/1994 Z.z. (§ 19 ods. 1 zák. č. 274/1994 Z.z.)).

Pre poistné, ktoré je povinný platiť zamestnanec a to vo výške 4% na zdravotné poistenie, 1,4% na nemocenské poistenie a 6,4% na dôchodkové zabezpečenie z vymeriavacieho základu platí, že ho zamestnávateľ zráža a odvádza.

Pre poistné, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ platí, že ho zamestnávateľ odvádza.

Zamestnávateľ, ktorý neodvedie poistné, ktoré má povinnosť platiť vo výške 10% na zdravotné poistenie, 3,4% na nemocenské poistenie a 21,6% na dôchodkové zabezpečenie z úhrnu vymeriavacích základov jeho zamestnancov (§ 12 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z.z., § 15 ods. 4 zák. č. 274/1994 Z.z.) nie je trestne zodpovedný.

To znamená, že podľa zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu podľa 148a Tr. zák., trestná zodpovednosť dopadá na zamestnávateľa, resp. jeho štatutárneho zástupcu alebo zodpovedného pracovníka len za neodvedenie tej časti poistného, ktorú má odvieť za zamestnanca a nie za neodvedenie tej časti, ktorú príslušné zákonné ustanovenia ukladajú uhradiť priamo jemu. Túto časť platieb zamestnávateľ nevyberá ani nezráža.

Trestnú zodpovednosť zamestnávateľa za neodvedenie poistného, ktoré zákon ukladá odvieť priamo jemu by bolo možné skúmať z hľadiska ustanovenia § 148 Tr. zák. za predpokladu splnenia zákonných podmienok, t.j. takých skutočností, ktoré by nasvedčovali, že došlo k určitému spôsobu podvodného konania smerujúceho k tomu, aby poistné nebolo odvedené, resp. nebolo odvedené v zákonom stanovenom rozsahu.

Pre neodvedenie splatnej dane a príspevku v zamestnanosti v zmysle ustanovenia § 148a Tr. zák. rovnako platí, že ide o platbu, ktorá bola vybratá alebo zrazená podľa zákona.

Podľa zák. č. 387/1996 Z.z. o zamestnanosti ide o takú platbu, ktorú zamestnávateľ odvádza za svojich zamestnancov vykonaním zrážky príspevku na poistenie v nezamestnanosti, ktorý je povinný platiť zamestnanec (§ 67 ods. 1 cit. zák.). Za neodvedenie splatnej dane je zodpovedný platiteľ dane, t.j. osoba, ktorá odvádza správcovi dane daň vybranú od daňovníka alebo zrazenú daňovníkovi a majetkovo za ňu zodpovedá (§ 5 ods. 3 zák. č. 511/92 Zb. o správe daní a poplatkov).

JUDr. Milan H a n z e l, CSc.
generálny prokurátor
Slovenskej republiky

Bratislava 26. marca 2002
Por.č. 3 102

S t a n o v i s k o

generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa § 10 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre k trestnej zodpovednosti zamestnávateľov v zmysle § 148a Tr. zák. za neodvedenie tej časti poistného, ktoré platí zamestnávateľ z úhrnu vymeriavacích základov jeho zamestnancov (§ 12 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z.z., § 15 ods. 4 zák. č. 274/1999 Z.z.)

Páchateľom trestného činu neodvedenie dane a poistného podľa § 148a Tr. zák. je platiteľ dane, uvedeného poistného alebo uvedeného príspevku, ktorý nespĺní svoju zákonnú povinnosť odvieť tieto platby, resp. ich časti za iného po tom, čo tieto platby zrazil alebo vybral podľa zákona.

Takým subjektom je zamestnávateľ, resp. štatutárny orgán alebo zodpovedný pracovník, ktorý má platby vykonať ako platiteľ tej časti dane poistného alebo príspevku, ktorých uhradenie zákon ukladá zamestnancovi.

O d ť v o d n e n i e

V súvislosti so zavedením novej skutkovej podstaty trestného činu neodvedenie dane a poistného podľa ustanovenia § 148a Tr. zák. (zák. č. 183/1999 Z.z. s účinnosťou od 1. septembra 1999) vyskytli sa aplikačné problémy nastoľujúce otázku trestnej zodpovednosti zamestnávateľov za neodvedenie tej časti poistného, ktoré platí zamestnávateľ z úhrnu vymeriavacích základov jeho

zamestnancov v zmysle ustanovení § 12 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z.z., § 15 ods. 4 zák. č. 274/1994 Z.z.

Z konštrukcie skutkovej podstaty trestného činu neodvedenie dane a poistného podľa § 148a Tr. zák. vyplýva, že pre trestnosť činu sa vyžaduje zadržanie a neodvedenie takej splatnej dane, poistného alebo príspevku, ktoré páchateľ zrazil alebo vybral podľa zákona.

Uvedené znaky skutkovej podstaty musia byť naplnené súčasne.

Za platbu, ktorá sa súčasne odvádza a zráža je možné podľa príslušných zákonných ustanovení označiť len tú časť poistného, ktorú je povinný platiť zamestnávateľ za zamestnanca. Zamestnávateľ platí poistné za zamestnanca tak, že vykoná zrážky poistného, ktoré je povinný platiť zamestnanec z vymeriavacieho základu zamestnanca (§ 16 ods. 1 zák. č. 273/1994 Z.z. (§ 19 ods. 1 zák. č. 274/1994 Z.z.)).

Pre poistné, ktoré je povinný platiť zamestnanec a to vo výške 4% na zdravotné poistenie, 1,4% na nemocenské poistenie a 6,4% na dôchodkové zabezpečenie z vymeriavacieho základu platí, že ho zamestnávateľ zráža a odvádza.

Pre poistné, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ platí, že ho zamestnávateľ odvádza.

Zamestnávateľ, ktorý neodvedie poistné, ktoré má povinnosť platiť vo výške 10% na zdravotné poistenie, 3,4% na nemocenské poistenie a 21,6% na dôchodkové zabezpečenie z úhrnu vymeriavacích základov jeho zamestnancov (§ 12 ods. 4 zák. č. 273/1994 Z.z., § 15 ods. 4 zák. č. 274/1994 Z.z.) nie je trestne zodpovedný.

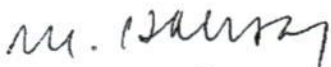
To znamená, že podľa zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu podľa 148a Tr. zák., trestná zodpovednosť dopadá na zamestnávateľa, resp. jeho štatutárneho zástupcu alebo zodpovedného pracovníka len za neodvedenie tej časti poistného, ktorú má odviešť za zamestnanca a nie za neodvedenie tej časti, ktorú príslušné zákonné ustanovenia ukladajú uhradiť priamo jemu. Túto časť platieb zamestnávateľ nevyberá ani nezráža.

Trestnú zodpovednosť zamestnávateľa za neodvedenie poistného, ktoré zákon ukladá odviešť priamo jemu by bolo možné skúmať z hľadiska ustanovenia § 148 Tr. zák. za predpokladu splnenia zákonných podmienok, t.j. takých skutočností, ktoré by

nasvedčovali, že došlo k určitému spôsobu podvodného konania smerujúceho k tomu, aby poisťné nebolo odvedené, resp. nebolo odvedené v zákonom stanovenom rozsahu.

Pre neodvedenie splatnej dane a príspevku v zamestnanosti v zmysle ustanovenia § 148a Tr. zák. rovnako platí, že ide o platbu, ktorá bola vybratá alebo zrazená podľa zákona.

Podľa zák. č. 387/1996 Z.z. o zamestnanosti ide o takú platbu, ktorú zamestnávateľ odvádza za svojich zamestnancov vykonaním zrážky príspevku na poistenie v nezamestnanosti, ktorý je povinný platiť zamestnanec (§ 67 ods. 1 cit. zák.). Za neodvedenie splatnej dane je zodpovedný platiteľ dane, t.j. osoba, ktorá odvádza správcovi dane daň vybranú od daňovníka alebo zrazenú daňovníkovi a majetkovo za ňu zodpovedá (§ 5 ods. 3 zák. č. 511/92 Zb. o správe daní a poplatkov).

JUDr. Milan H a n z e l, CSc.
generálny prokurátor
Slovenskej republiky